

M. Petek,^a V. Zebec,^{b*} A. Perčin,^a
Z. Užila^c i B. Popović^b

^a Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet,
Svetošimunska cesta 25, 10 000 Zagreb

^b Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek,
Vladimira Preloga 1, 31 000 Osijek

^c Institut za poljoprivredu i turizam,
Karla Huguesa 8, 52 440 Poreč

14. kongres Hrvatskog tloznanstvenog društva “Degradacija tla – izazov za poljoprivrednu proizvodnju”

12. – 16. rujna 2022. • Sveti Martin na Muri • Hrvatska

14.

KONGRES
HRVATSKOG
TLOZNANSTVENOG
DRUŠTVA

Organizator:

Hrvatsko tloznanstveno društvo (HTD)

Slika 1 – Namjerno opožarena strništa – nagrađena fotografija, autor Gabrijel Ondrašec

14. kongres Hrvatskog tloznanstvenog društva, koji je održan od 12. do 16. rujna 2022. godine u Svetom Martinu na Muri, ponovno je okupio predstavnike akademske, znanstvene, stručne, gospodarske kao i zakonodavne zajednice iz Hrvatske i inozemstva. Kongres je u organizaciji Hrvatskog tloznanstvenog društva održan pod pokroviteljstvom Razreda za prirodne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, uz suorganizatorstvo Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima, Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša Split, Instituta za poljoprivredu i turizam Poreč, Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu te Poljoprivrednog instituta Osijek.

Na već tradicionalnom Kongresu koji se održava svake četiri godine sudjelovalo je oko 100 sudionika iz devet zemalja Europske unije i Republike Sjeverne Makedonije.

Tema Kongresa bila je “Degradacija tla – izazov za poljoprivrednu proizvodnju”. Cilj Kongresa bilo je pružanje novih spoznaja kao i obogaćeno i napredno znanstveno shvaćanje iz područja tloznanstva i upravljanja tlom. Posebnost ovog Kongresa jest ta što pruža upoznavanje s inovativnim temama u hrvatskoj poljoprivredi te mogućnost za razmjenu ideja i znanstvenih spoznaja kao i izvrsnu priliku za transfer znanja u smjeru znanost-politika-gospodarstvo. Sudionici ovog Kongresa mogli su se pobliže upoznati te unaprijediti svoje znanje iz područja geologije, pedologije, ishrane bilja i fertilizacije, fiziologije bilja, obrade tla, šumarstva, zaštite okoliša i drugih znanstvenih disciplina. Neke od tema koje su bile zastupljene na Kongresu su okolišno prihvatljiva poljo-

privreda i bioraznolikost, održiva upotreba vode, gnojiva novog doba, konzervacijska obrada tla – sekvestracija i otisak ugljika te mjere popravka i zdravlje tla.

Na Kongresu su održana četiri plenarna izlaganja, 32 posterske prezentacije te 19 usmenih izlaganja koja su svrstana u tri sekcije: *Soil degradation and soil protection*, *Carbon footprint and erosion effects on soil* i *Fertilization and plant production*.

Plenarna izlaganja bila su vezana za temu Kongresa “Degradacija tla – izazov za poljoprivrednu proizvodnju”. Tako je akademik Ferdo Bašić, profesor emeritus s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održao predavanje na temu “Soil in agroecosystem is transtemporal bridge and link of all generations of *Homo sapiens* from the sedentary life to the life sciences – Antropocen”, a prof. dr. sc. Ordan Chukaliev, prorektor za međunarodnu suradnju s Faculty of Agricultural Sciences and Food Ss. Cyril and Methodius University Skopje, govorio je o “Climate change: soil vulnerabili-

Slika 2 – Pozvano predavanje

* Autor za dopisivanje: Prof. dr. sc. Vladimir Zebec
e-pošta: vzebec@fazos.hr

Slika 3 – Okrugli stol “Tloznanstvo u digitalizaciji poljoprivrede”

Slika 4 – Posterska sekcija

Slika 5 – Prof. dr. sc. Brigita Popović, predsjednica HTD-a

ty assessments using soil organic matter decline and agriculture adaptation using irrigation”. Prof. dr. sc. Paulo Pereira s Environmental Management Centre, Mykolas Romeris University, Vilnius osvijestio je sudionike Kongresa o ulogama tla u okolišu (naslov predavanja “Soil ecosystem services in a changing environment”), dok je prof. dr. sc. Zdenko Lončarić s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek održao predavanje na temu “Impact of organo-mineral fertilization and manures on nutrient balance in crop production”.

Okrugli stol “Tloznanstvo u digitalizaciji poljoprivrede” i radionica “Knowhow: Degradacija tla i upravljanje tlom” omogućili su aktualizaciju i bolje shvaćanje problema, uzroka i posljedica degradacije tla te adaptacije poljoprivredne proizvodnje na nove, nepovoljne klimatske uvjete. Daljnja izlaganja sudionika Kongresa pružila su nove spoznaje, razmjenu znanja i tehnologija kao i bolje shvaćanje važnosti očuvanja samoga tla.

Inovativan pristup u organizaciji Kongresa ogledao se i na Posterskoj sekciji koja je bila održana na otvorenom, u neposrednoj blizini rijeke Mure kako bi se sudionici, uz opušteni boravak u prirodi, mogli upoznati s istraživanjima i radovima ostalih sudionika te kako bi se omogućila nova suradnja između pojedinaca. Za sudionike Kongresa organizirana je i stručna ekurzija u Centar dr. Rudolfa Steinera u Donjem Kraljevcu, gdje su se mogli upoznati s načelima biodinamičke proizvodnje kao alternative konvencionalnoj poljoprivredi te na Mađerkin breg, gdje su se upoznali s reljefnim specifičnostima međimurskoga kraja, proble-

matikom poljoprivredne proizvodnje na brežuljkastim terenima, kao i eno-gastro ponudom lokalnih poljoprivrednih proizvođača.

I na ovom je Kongresu dodijeljena Nagrada Hrvatskog tloznanstvenog društva “Mihovil Gračanin”, koja se dodjeljuje mladim znanstvenicima koji su doktorirali u razdoblju između dva kongresa Hrvatskog tloznanstvenog društva, a posebno su se istaknuli u znanstveno-istraživačkom radu koji predstavlja doprinos u proširenju znanstvenih spoznaja i rezultata na području tloznanstva. Ovogodišnji laureat je dr. sc. Ivan Magdić s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Čestitamo! Dodatno, na Kongresu je prof. dr. sc. Gabrijelu Ondrašeku s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dodijeljena nagrada za najbolju fotografiju na temu Degradacija tla. Ivi Hrelja, mag. ing. agr. s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Franji Nemetu, mag. ing. agr. s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek dodijeljene su nagrade za najbolji grafički sažetak, dok je dr. sc. Danielu Rašiću iz Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu dodijeljena nagrada za najbolji poster.

Sve aktivnosti Kongresa polučile su i zaključke koji su upućeni prema Ministarstvu poljoprivrede od kojih je bitno istaknuti sljedeće:

- u zadnje četiri godine zabilježen je pad plodnosti tala Republike Hrvatske primarno u vidu pada sadržaja organske tvari u tlu;
- sadržaj makroelemenata u organskim gnojivima odstupa od vrijednosti prema kojima su definirana pravila u Mjeri 10.1.17. POTICANJE UPORABE STAJSKOG GNOJA NA ORANIČNIM POVRŠINAMA (PUS) pa je potrebno u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede revidirati postojeća pravila;
- Mjera 10.1.17. od iznimnog je značaja za Republiku Hrvatsku i nužno je takav tip operacije nastaviti provoditi i u budućnosti;
- članovi Hrvatskog tloznanstvenog društva su kroz svoje aktivnosti i projekte došli do korisnih i konkretnih zaključaka koji doprinose sprječavanju daljnje degradacije tala u Republici Hrvatskoj i shodno tome potrebno je razviti bolju komunikaciju na liniji znanost-politika-privreda.

Cilj 14. kongresa Hrvatskog tloznanstvenog društva bio je povezati sve sudionike poljoprivredne proizvodnje te omogućiti transfer iskustava, znanja i novih informacija da bi se osigurala što održivija, otpornija te isplativija poljoprivredna proizvodnja te da bi se zaštitilo tlo od svakog oblika degradacije, jer kako je to akademik Ferdo Bašić više puta istaknuo: “Tlo jest najbolje osiguranje budućnosti, ali i važan pripovjedač prošlosti te kao takav mora biti zaštićen od svake ugroze kao zalag za buduće generacije.”.